

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedüs Hirlaplroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

A városi tisztviselők kenyere

Bizony, nem milliomosok Nagyvárad város tisztviselői. Egyiknek sincsen még büszke hérpalotája, Buik autója és egyik sem készül közülük tavasszal a Riviérára. Nagyon szegényen, nagyon szerényen élnek, minden feltűnés nélkül. Nem látni őket hangversenyeken, bálokban, színházban, kávéházban. Még csak mozira sem jut. Sőt, ezt talán a miniszter úr el sem hiszi, — még cipőre sem nagyon. Ne sértődjenek meg a tisztviselő urak, ha így, nyilvánosan megírjuk róluk, hogy bizony a nyomorral harcolnak ők, végtelen, reménytelen és elkeseredett harcot.

Ne sértődjenek meg, mert erről ők nem tehetnek. Ha a munka, ha az érdem, ha a szorgalom után fizetnék meg őket, akkor talán módjukban volna kispolgári és rendezett életet élni. Jutna kenyérre, husra, ruhára, cipőre, sőt talán néhány napján egy kis szerény kultúrára is.

A város tisztviselőit azonban nem munkájuk, hanem a szegényes városi költségvetés szomorú tételei után fizetik. Így aztán proletár sorsra jutottak. Így aztán egész éven át abból a reménységéből élnek, hogy az év végén mégis csak jut számukra egy kis ajándék, egy kis fizetésjavítás, egy kis előléptetés. Most ez a szép álmom is meghiusult. Aki felülről nézi a dolgokat, aki nagyon távol lakik tőlünk, nem tudja magát beleképzelelni egy egyszerű városi tisztviselő helyzetébe. Természetes, ha valaki csak a számokat látja, könnyen eltelejtkezik az életről. A mindennapi kenyérről, a gyermekek iskolájáról, a tüzifáról és a lakásról, amelyért május elsejétől kezdve már horribilis béreket kell fizetni.

Nincs az a zseniális matematikus, aki be tudná osztani egy városi tisztviselő jövedelmét. És mégis azt kívánják ezektől a nyomorgó proletároktól, hogy szorgalmasak, pontosak, megbízhatók legyenek és minden munkaerejüket a városnak szenteljék. Ez az, ami lehetetlen. A város mostoha gyermekel, a toll szegény napszamosai teljesen tehetetle-

nül állanak a miniszteri határozattal szemben. Mihez fogjanak? Az utolsó fórumhoz, a város polgárságához apelelnek. Támogatást kérnek ahhoz a mozgalomhoz, amelyet most akarnak megindítani. Hogyan, miképpen, még maguk sem tudják. De el akarnak jutni a miniszteri karosszékhöz, közel akarnak férközni a miniszter

szívéhez. El akarják panasolni összes keserveiket és ki akarják mutatni, hogy a matematikai problémát ők semmiképpen nem tudják megoldani. — Nekik sürgős és azonnali segítségre van szükségük és nem számtani feladványokra.

A város tisztviselői bizonyára maguk mellett fogják találni a város egész polgársá-

gát. Semmiféle áldozattól sem szabad visszaradni, amikor arról van szó, hogy emberi életmódot biztosítsunk azok számára, akik legiontasabb ügyeinket intézik. A város tisztviselői nyugodtak lehetnek, nincs a városnak egyetlen polgára sem, aki ne támogatná mozgalmukat, amikor csak a mindennapi kenyeret követelik.

Grozavescu Traján tragédiája

Felesége heves féltékenységi jelenet után agyonlőtte a világhírű román énekművészt

Letartóztatták a gyilkos asszonyt — Grozavescu nemrégén öngyilkosságra készült a gyilkos revolverrel

Grozavescu Traiant felesége agyonlőtte féltékenységből bécsi hotelakásában. A futótűz nem terjed gyorsabban, mint Grozavescu, a legnagyobb román énekes tragédiája, akiből Caruso utódját látták a hozzáértők kibontakozni.

Nemcsak Eécs, hanem az európai nagy metropolisok ismerték Grozavescu Traiant, a lugosi román fiút, aki mindössze három esztendője, hogy elhagyta a bukaresti operát és az osztrák fővárosban az Operaház tagja lett. Rögtön első szerepeket bíztak itt rá és csak legutóbb járta be a sajtót a hír, hogy elhagyja Bécsét és talán ide, hazájába jön vissza, mert összeküönbözött az Operaház igazgatóságával.

Később mégis sikerült őt maradásra bírni, de erdélyi impresszáriók megnyerték egy körútra, amely mostanában lett volna esedékes. Most már sohasem fogjuk hallani a csodálatos tenort, amelyért a Kath. Körben gyilkolták egymást az emberek 1924-ben, amikor utolsó ízben itt vendégszerepelt Nagyváradon. Akkor már feleségével volt itt, a sápadt szőke bécsi asszonnyal, akiről akkor senki sem tudta, hogy magyar, csak azt, hogy végtelenül csunya. Ott ült az első sor között a burvörös estélyi ruhában, rozsdás hajjal, kifeszten a nagy lábú, nagy szemű, nagyszájú Grozavescuné és imádták láthatóan az urát, akiről nem vette le szemét egy pillanatra sem.

Mint egy bálványra, úgy nézett fel férjére Grozavescuné és a kissé már hizásnak indult tenorista észrevehetően gyöngéden bánt a bécsi asszonnyal, aki egy lépésre sem hagyta el, mindig vele maradt, s koncert után azonnal ágyba bujtatta.

— Romant féltékeny az asszony, — suttogták már akkor Grozavescu barátai, akik elvesztették a nagy énekest, holott a legjobb ivópajtás volt és va.amikor elől járt barátai körében a dorbézolásban. A budapesti Zeneakadémián, ahol énektanulmányait végezte, már így ismerték s azután is, hogy vidéki társulatoknál szerepelt, igen rövid ideig.

A szeszélyes Sors azonban kiragadta a vidéki romantikából Grozavescu Traiant, akinek a neve rövidesen a legnagyobbak között tündökölt. Házassága után konszolidált állapotba jutott, felesége, aki rajongásig szerette, óvatosan babusgatta és Grozavescu rövidesen elérte azt a kedvező testsúlyt, mint a nagy tenoristák általában.

Lebukott a művészet egeről ez az üstökös, aki még nem érte el pályája kulminációs pontját s most kellett volna feltörnne egészen az élre, ahova tüneményes hangja és tehetsége predesztinálta.

Grozavescu halálhíre Váradon

Az első távirat a ma hajnali órákban érkezett a Nagyvárad Estilap címére és röviden csak ennyit jelentett:

Grozavescu Traiant, a bécsi Operaház lugosi születésű tenoristáját felesége — heves féltékenységi jelenet után — agyonlőtte.

A megrendítő családi drámáról később a következő részletjeleneteket kapta az Estilap szerkesztőse:

Utikészülődés — a halálba

Grozavescu Traiannak csütörtökön és szombaton a berlini nagy operában kellett vendégszerepelnie. Kedden délután Grozavescu megkezdte utikészülődéseit, ruháit, kosztümjeit becsomagolta.

Felesége, aki közismert és zérin is rendkívül féltékeny volt nagynevű férjére, kérlelni kezdte

az énekest, hogy vigye őt is magával Berlinbe.

Grozavescu ezt a kérést elutasította, mire az asszony

titokban becsempészte a saját ruháját is férje csomagjába

Amikor ezt Grozavescu észrevette, a női ruhákat kidobálta a csomagból.

Az asszony tovább kérlette férjét, majd ismét beletömte saját ruháit is Grozavescu táskájába, mire a művész indulatba jött, a ruhákat átdobálta a hálószobába és feleségét is át akarta tuszkolni és rá akarta zárni a hálószobaajtót, hogy békességben becsomagolhasson.

Amikor a hevesen vitatkozó, majd dulakodó házaspár a hálószoba ajtajához ért: az asszony revolvert rántott és

rálőtt Grozavescura, aki hol-

tan rogyott össze az ajtó előtt

A lövések zajára a csöndes kis hotel lakói riadtan futottak Grozavescuék szobái felé, ahol

apatikusan állott férje véres hullája előtt a merénylő asszony.

Féltékenységi dráma

A gyilkos asszony a dráma okáról egyelőre nem nyilatkozott. — Csak a végzetes utikészülődés körül kiobbant vihart mondja el mindíg egyformán, úgy, ahogy tudósításunkban főntebb leírjuk.

A szálloda személyzete és állandó lakói közlékenyebbek.

Elmondják, hogy a házaspár viszonya az utóbbi időben meglehe-

A gyorsan elősiető rendőri készütség őrizetbe vette az asszonyt, aki meglehetősen össze-függően mondta el a véres családi dráma lefolyását és egyre azt hajtogatta:

— Bűnös vagyok, én lőttem agyon!

tösen feszült volt, aminek oka a művész feleségének izzó féltékenysége volt.

Grozavescuné állandóan féltékenykedett férjére, legutóbb egy bécsi egyetemi tanár feleségével gyanúsította férjét s a tragikus délután is azt állította, hogy őt azért nem viszi magával Berlinbe, mert az egyetemi tanár nejei készül — nászutra.

Saját revolverével lőtte agyon Grozavescut a felesége

A rendőrbizottság megállapította, hogy a revolver, amelyből a halálos lövés eldőlt, Grozavescu saját fegyvere volt.

A revolvert Grozavescu akkor szerezte be, amikor felesége áldott állapotban volt és hangozta:

ta, hogy ha a szülés alkalmával feleségének bármily baja esnék: azonnal főbe lövi magát.

A revolvert akkor felesége vette el tőle és most ő küldötte belőle a halálos lövést férjére, aki egyszer érte akart meghalni...

Grozavescu Traianról, a művésztől és emberről

Az Estilap felkérésére Guttmann Miklós, a kiváló zongoraművész és zeneesztéta a következő sorokban emlékezik meg Grozavescu zenei nagyságáról:

Grozavescu elhunytával egy büszkén felfelé ívelő fényes meteor hanyatlott alá a művészet égének pereméről. A lugosi postamester fiából hihetetlen fürge iramú karrier megjutása közben kamaranékes és a hajdani császárváros irigyletű művészkedvence lett, ki büszke vetélytársa volt Piccavernek, Slezáknak és a legutóbb feltűnt Jan Kiepurának. Művész pályafutását a kolozsvári színháznál statiszta sorban kezdte, majd az aradi Bing. János szeszgyáros, művészmeccenás révén Weingartner Félix, a bécsi Volksoper akkori igazgatójához nyert beajánlást, ki Grozavescu pompás tehetségének voltaképeni felfedezője. Hangjának továbbfejlesztése céljából Franz Steiner kamaranékeshez fordult, kinek utolsó kiképzését köszönheti.

Grozavescu egy bécsi nő, a

hajdani osztrák-magyar bank egyik tisztviselőjének leányát — ki első házasságában egy román tiszt hitvese volt — vette nőül, kitől egy kis leánygyermek is van. Neje annakidején nagyváradi koncertje alkalmából is elkísérte Grozavescut és a látszat szerint egy igen házastárs, bécsiessen „Bisgurn”-nak nevezhető hölgy, más szóval „Xantippe”-szerű jelenség volt, ki cajnós — mint a jelen tragédia bizonyítja — ha kihozták a sodrából hát nem ismert tréfát, és biztos kézzel lőtte ki revolvere golyóját.

Grozavescut Nagyváradhoz sok baráti szál fűzte. Nagy csodálói voltak Marcus Istvánék, intimusa dr. Morár Teofil, Chirvai Vazul dr. és Gradinariu ügyvéd. A pesti opera jeles basszistája Kálmán Oszkár is lugosi fiú, Grozavescunak a gimnáziumban konszolidárisa volt. A diákevekből rajtaragadt Grozavescun a „csutka” becéző név.

Bécsben rendkívül szerették, csak Schalk Ferenc igazgató-irigenssel voltak sajnálatos differenciái Grozavescunak. Ennek tulajdonítható a művész elkeseredése és azon elhatározása, hogy székelyét Berlinbe tegye át. A még néhány év előtt elegánsan karcu tenoristának tekintélyes „embonpoint”-je nőtt, s ennek volt betudható, hogy Korngold a Presse kritikusa epés gunnyal jegyezte meg róla, hogy szerencséje, miszerint Carmenben — melyben Grozavescu Don Jose tizedes szerepét játszta — az ezredorvos a pohos tizedest nem küldte „szuperarbitrurungra”.

Valahányszor fellépett Bécsben az operában kifüggesztették a táblát: „minden jegy eladva”.

Konzertjei mindenkor zsufolt ház eljött zajlottak le, oratóriumokban is osztatlan sikereket aratott.

Akik ismerék a kedves jólelkű fiút, a derék ragaszkodó barátot s a gyászosan letűnt még igen nagy művészeti perspektívára jogosult hajalmas művészt gyászolják meg Grozavescu személyében.

A végzet asszonya

Parlagi Lajos, aki Grozavescuval és feleségével végigjárta Erdély nagyobb városait és közvetlen közelről tanuja volt annak az akkor még csöndes harcnak, ami a művész és asszony között dúlt, a következő visszaemlékezését közli:

— Egy turnét rendeztem vele 1924-ben, akkor az asszony mindenüvé elkísérte. — Valóságos zsarnoka volt a melegsívű énekesnek. Sem művészi, sem anyagi kérdésekben nem engedte szóhoz jutni.

Beleszólt a műsorába, teljesen ráfeküdt erre az emberre.

Amikor Nagyváradon arra kértem, hogy műsorát bővítse ki, mert a közönség követeli, az asszony így felelt gögösen, egy dragonyos stílusával:

— Grozavescu nem kilométer énekes.

— Szegény csutka, ez volt a becéző neve, intett nekem a felesége háta mögött, hogy akkor keressenem fel, mikor egyedül lesz a művészi megbeszélés végett. De sehogysem ki-

nákozott erre alkalom és bevallom, hogy

Aradon a szálló egy mellékhelyiségében bujtunk el előle, ahol megbeszéljük a műsort,

de később az asszony mégis leterrorizálta és csak nem engedte, hogy azt tűzze műsorára, ami éppen neki tetszik, vagy meghosszabbítsa azt. — Ezért sokat ártott Grozavescu népszerűségének, mert úgy Nagyváradon, mint Temesváron a közönség elégedetlen volt a rövid műsorral. Hangnélküli hábbá vált felesége kezében Grozavescu, aki maga volt a megtévesztült báj, jókedv és csillogás. De ha az asszonnyal volt, elvesztette kedélyét és akiért az asszonyok százai rajongtak, áldozata lett ennek a csunya, nőnek, aki lehet, hogy csupa jóakarattal volt és kitűnő adminisztrátor, de hogy végzetesen rábéklyózott ennek a nagyon nagy művészenek az életére, azt az események, saines, tulajdonosan is beigazolták.

Grozavescu karrierje Lugostól — Bécsig

Grozavescu Traian 30—32 éves volt. Lugoson született, édesapja román, édesanyja szerb volt. Gimnáziumi tanulmányait Lugoson végezte, majd Budapestre került jogásznak.

Issekutz Győző krassószörényi alispán biztatására iratkozott be a budapesti Zeneakadémiára, melynek hamarosan első növendéke lett. Karrierje szélesre és egyre fölfelé ívelt, a bécsi Opera tagja lett, minden európai nagy operában vendégszerepelt már és most kapott meghívást egy amerikai

turnéra is.

Különösen nagy sikere volt Caruso házájában. Amikor három évvel ezelőtt Milánóban, az ottani operában fellépett a publikum valószínű extázisba esett. Előadás után ezernyi tömeg d'adalmenben vitte szállójáig, ahol már a riporterek serege várakozott rá. Kolumbus tudósításokban számoltak be sikeréről és az olasz lapok Caruso utódjaként emlegették már annak idején. Milánói szereplésének legragyogóbb eseményeként őrizte.

Grozavescu apja is tragikus módon halt meg.

Grozavescu halála alkalmából megrázóan elevenedik fel a nagy művész édesapjának tragikus halála.

Grozavescu édesapja, bár román ember volt, állami tisztviselő volt Lugoson. A román impérium átvételekor már főszámvevői rangban szolgált.

Amikor az 1918. év végén az összeomlás zavaros napjaiban pár napon szerb csapatok vonultak be Lugosra, egy este nagyobb román társaság mulatott a Korona-kávéházban. A társaság élén az öreg Grozavescu dirigálta a zenekart. Elrendelte a román himnusz el-

játszását is, mire a kávéház egész közönsége felállt. — Csak a szerb tisztok maradtak ülve.

Az öreg Grozavescu akkor hazafias felbuzdulásában és elkeseredésében

egy pezsgős üveget vágott a szerb tisztok asztalához.

Azonnal letartóztatták, elhurcolták Belgrádba, ahol a Kalimegdan pincebörtöneiben sanyalódott több, mint egy esztendeig. Amikor elbocsájtották, testben-lélekben már megtört és nemsokára meghalt.

II. Vilmos excsászár nem akar visszamenni Berlinbe

— Az Estilap eredeti távirata —

Newyorkból jelentik: A világsajtó egy idő óta ismét azt a hírt kolportálja, hogy

II. Vilmos excsászár vissza akar térni Németországba.

George Sylvester Viereck, ismert amerikai újságíró, ak az utóbbi években egyszer hosszabb beszélgetést folytatott a hozzáfér-

hetetlen császárral, most távirati kérdést intézett az egykori német urakodóhoz: mi igaz a visszatérést jelző hírekből?

Az excsászár azt válaszolta amerikai újságíró-barátjának, hogy nem szándékszik visszatérni Berlinbe.

VILMOS EXCSÁZÁR!

PRÁGAI DIÁK

Dorian-Filmszínház

PERPETUA NÖVÉR

— Az ön minősítési lapján, Perpetua nővér, sok minden rossz van felsorolva. Ön negyvenhét évet töltött különböző fegyintézetekben!

Igy szolt a mult hét egyik napján Barthou francia igazságügyminiszter a saint-lazare-i fogházban egy öreg apácához és gyöngéden átadta a Köztársaság ajándékát: a becsületrend keresztjét, miközben a körülálló cinikus tisztviselők, zord fogházörk és élőhalott legyencek egyik szeme sirt s nevetett a másik.

Mert negyvenhét évet, közel fél-századot töltött rabok között, büns emberek, beteg testének és lelkének ápolásával Perpetua nővér. Negyvenhét év alatt többet változott a világ, mint hajdan egy évszázad alatt és 1880 óta, mikor Perpetua nővér önként a rabok ápolására jelentkezett, a világ fővárosa: Páris — boulevardjain, avenue-in, palotáiban, hivatalaiban, színházaiban, gyűléstermekben és mindenütt, ahol csak a douce France-nak szive dobogott, különbsé váltózatossabb színjátékot produkált, mint bármelyik kor-szak és kárhözatosabb emberibb, mert valóbb játékot, mint Dante a Pokol-Purgatorium-Paradicsom trilógiájában... És öt évtizednek ebből a párisi színjátékából, amelyet úgy is lehetne hívni, hogy a kortársi emberiség történetének kvintesszenciája, — mindebből Soror Perpetua semmit sem látott.

Nem látta Victor Hugó temetését az Arc de Triomphe mellett, e hisztériás apoteozist; meghalt aznap egy rabasszony is, akit csak Soror Perpetua kísért a sírhoz. Zúghatott petyhüdtagyu boulangisták eleve dugába dőlt államcsíny-kísérletének földalatti moraja: Perpetua nővér talán éppen akkor szerelte le szelid szavával azoknak lelki lázongását, akiket kitagadott magából a náluk talán jóval bünbösebb emberi közösség. Majd két táborra oszlott Franciaország és e két tábor farkasszemet nézett egymással azért, mert gyáva és alattomos machinációk meg akartak bélyegezni egy emberben egy egész népet — majd meg Európa népei álltak szemben egymással és ember embernek farkasa volt és közel a fogházhoz, ahol Perpetua nővér élt, a Saint-Lazare pályaudvarról ötpercenként vitték halálba a fiatalok mesés légióit felvirágozott katonavonatok, de Perpetua nővért még ezek az elemi erővel feltörő gyűlölethullámok sem tudták magukkal söpörni, mert Soror Perpetua változatlanul továbbra is minden ember szeretetéről beszélt rabjainak. És nem lát most sem Perpetua nővér semmit a Montmartre szodamai életéből, ahol amerikaiak és angolok váltják fel cudar élvezetre az emberiség veradóját, távol él most is Soror Perpetua a boulevardok autómobil-labirintusától, a Champs-Élysée lármás maskaráitól, a Palais-Bourbon handabandájától, ahol császár után sir az egyik, vöröskézü diktátort hív a másik, míg Perpetua nővér csak így hívja az Evangélista szavaival a rabokat:

— Jöjjetek hozzám Ti, akiket megbántott az élet!

Soror Perpetua: lux perpetua, — el nem muló fényesség, — szent szimbólum a magasztos nővér neve, mely az örökkévalóságba világít és ragyogásánál megláthatjuk a magunk hívságos, alanti célok felé lőrtető öns egyéni életének minden hősiességét... (E. I.)

Bánffy Miklós gróf engedélyt kér kitüntetéseinek viselésére

A Cuvantul tegnapi számában olvassuk ezt a hírt:

— Bánffy Miklós, a legújabb román állampolgár, Magyarország volt külügyminisztere, tegnap egy kérvényt nyújtott be a külügyminisztériumhoz. A kérvényben, amelyhez a szükséges akták is melékelve

vannak, Bánffy engedélyt kér arra, hogy viselhesse azokat a kitüntetéseket, amelyeket annak idején Magyarország képviselőjében érdemelt ki. A kitüntetések között van egy, amelyet Horthy kormányzótól kapott.

Villamosárammal való kezelés gyorsan kigyógyít a náthából (?)

Váradai orvosok szkeptikus nyilatkozatai

Még mindig a nátha. még mindig a spanyol izgatja az embereket. Bár az időjárás, a járványos nátha igazi okozója, az utóbbi napokban mintha enyhülne, még mindig tekintélyes azoknak a betegeknek a száma, akik idejük nagyrészt tüszentésbe fojtják és elengedhetetlen rekvizitumuk a zsebkendő. És ez ma nemcsak Váradon, hanem az egész világon a legégetőbb problémák egyike. Természetesen a világsajtó minden esemény, jelen-ség hűségese nyilvántartója ezuttal is kitesz magáért. Hasá-bos cikkek, értekezések, nyilatkozatok, tanácsok látnak napról-napra napvilágot, amelyek mind a náthával foglalkoznak. A világháború eseményei óta annyi helyet még nem igen foglalt el a lapokban esemény, mint a spanyol nátha. — Természetesen, mint minden hasonló tömegjelenségnek, a náthának is meg van a konjunkturája. Élelmes feltalálók naponta jönnek ki újabb és újabb abszolút biztos gyógy-szerekkel. Pilulák, labdacok, tabletták, tubusokban, dozi-sokban, fiolákban százzszámra ígérnek a biztos gyógyulást. És a naiv emberiség szorgalmasan fogyasztja a sok orvosszert. — Egy berlini lap, amely hasz-szabb cikket szentel egy új náthaellenes gyógymód bírálásának, azt a szenzációs felfede-zést közli, hogy berlini pro-fesszorok a nátha gyógyításá-nak új módjával kísérleteznek.

Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy a nátha órák alatt gyógyítható. Az új eljárás a villamos gyógymódot alkalmazza és mindössze abból áll, hogy

erészen gyenge feszültsé-gű áramot vezetnek be az orrüregbe és a legrövi-debb idő alatt megszűnik a nátha.

A lap szerint a kísérletek megépően szép eredménnyel folynak és ha hinni lehet a lap hírének, a felfedezés megsza-

badítja az emberiséget ettől az igazán kellemetlen kórtól.

A hír mindenütt a szenzáció erejével hatott, természetesen tartottuk hát, hogy azonnal kérdést intézzünk néhány kitűnő váradai specialista-hoz, akik az új gyógymódról a kö-vetkezőket mondták:

— Egyik bécsi orvosi szak-lap jelezte legutóbbi számá-ban az új kísérletezést. A köz-leményből még nem látszik világosan, miben áll az új gyógymód, csupán annyit sejt-tet, hogy villamosáram alkal-mazásáról van szó. Eredmé-nyeket még nem közöl. Véle-ményünk szerint

nem valami korszakalkotó ez a felfedezés.

Nem hisszük, hogy gyorsab-ban, vagy rövidebben gyógyi-taná a náthát, mint az eddigi gyógymódok.

Mindössze arról lehet szó, hogy a gyöngé áram be-vezetése a légzést meg-könnyíti, de nem hisszük, hogy a betegség lefolyá-sát megrövidítené.

Ezt mondják a váradai orvo-sok. És ha ők mondják, akik-hez végeredményében mindig bizalommal vagyunk, elhihet-jük nekik.

Bűnelként lefoglalt koronát leiben kell visszaadni

— Érdekes pör a váradai Táblán —

1920 májusában — mint em-lékezetes — szigorúan kezd-ték ellenőrizni azokat a kis-gankokat, amelyek iparenged-ély alapján foglalkoztak bank ügyetekkel. A pénzügyigaz-gatóság akkori felfogása sze-rint csupán részvénytársasá-gok foglalkozhattak ilyen ügy-letekkel és ezért — többek kö-zött — dr Kovács Andor ipar-engedély alapján működő bankjából is elkoboztak 90.000 román lebeljegyzésű magyar koronát, amit a bank éppen be-váltani készült. Ugyanakkor eljárás is indult a bank ellen és három évi huzavona után a törvényszék felmentette a bankot a vád alól és utasította

a nagyváradai adóhivatalt arra, hogy

az elkobzott 90.000 koro-nát dr Kovács Andornak fizesse vissza.

Az adóhivatal hajlandónak is mutatkozott 90.000 román le-bélyegzésű magyar korona visszafizetésére, ezt azonban dr Kovács nem fogadta el, ha-nem a beváltási aránynak megfelelően

45.000 lejt követelt.

Mint hogy az adóhivatal a visszatérítésnek ezt a mérté-két nem vállalta, dr Kovács Andor pert indított a pénzügy-minisztérium ellen, amit a tör-vényszéken — annak idején —

meg is nyert.

A minisztérium fellebbezése folytán az ügy a Tábla elé ke-rült, ahol dr Roxin György kincstári ügyész azzal érvelt, hogy az elkobzott koronák-nak leire való beváltásáról a bank tartozott volna gondos-kodni. Egyébként a lefoglalt összeg bűnelként tekintendő, tehát már csak ezért sem lehet azt valorizáltan követelni. Vé-gül arra való hivatkozással kérte dr Roxin a kereset eluta-sítását, hogy a pénzügyminisz-tériumot nem lehet a rendes, hanem csak a közigazgatási bíróság előtt perelni.

Dr Kovács Andort dr Wei-mann Jenő ügyvéd képviselte,

Apolió mozgó

Ma és a következő napokon

Jacob kutja

Benoit híres regénye, a „Táncosnő” filmen, 10 hosszú felv.

Betty Blythe,

André Nox

a főszerepekben

és Leon Mathot

Cionista film!

A ton et ek filmje

akinek érvelésére a Tábla helyben hagyta a törvényszék ítéletét, azzal, hogy a felperesnek a Táblához — mint közgazgatási bírósághoz — kell fordulnia azért, hogy a bíróság utasítsa a pénzügyminisztériumot a szóbanlevő összegnek a jövő évi költségvetésbe való felvételére.

Vásznak, damasztiaruk kész paplanok beszerezhetők **Ungár és Gluck** cégnél, Sas-passage.

Világmarkás zongorák
engross árban kaphatók
STERNBERG-nél
Bul. Regele Ferdinand 14.

Ágygarnitúrák, hencsertakarók, futó és abgépaszt szőnyegek legnagyobb választékban LEITNER MARTON Rt-nél

Kitűnő asztali bor
1 liter
továbbra is
18.- lei

Vasile Conta (Halász-utca 43.)

Angol-szövet raktár

Urakat iziással és elegánsan öltöztet

Hackmayer
angol szabó-cég

Avram Iancu (Kossuth)-u. 2.

Szolid árak

ÓTÁTRAFÜRED
Stary-Smokovec

a Magas-Tátra legnagyobb gyógyfürdője 1020 méter magasságban.

Grandhotel Tatra-Szanalórium

Felséges magaslati téli klíma Ragyogó napsütés. Kitűnő ellátás. Hízókúra. Diétás konyha.

Vizgyógyintézet

Törpefenyő és szénsavas fürdő.

Napkúra. Téli sport. Ródlipálya.

Sitanfolyam. Korcsolyapálya.

Otórati tea. Táncestélyek.

Jazz-band. Jutányos árak.

Fürdőorvos: **dr Szász Emil.**

Tüdőbajosok kizárva.

Felvilágosítást ad a Hegedűs Hir-lapiroda Oradean és Fürdőigazgatóság Stary-Smokovec C. S. R.

Lakások és szőnyegek

rendszeres pormentesítést és molymentesítést **jutányos havi díjért**

felelősség mellett végzi a

„CYKLON”

porzivóvállalat (Kovács mérnök)

Alexandri (Teleki)-u. 2. Tel. 10 25.

A HÉT PÚPOS TORNYYA

KALANDOS REGÉNY

Írta: **JESUS DE ARAGON**

(46)

Spanyolból fordította: **BALOGH BARNÁ**

— A felügyelő ur és én mindenképesek vagyunk, de nem engedhetjük meg magunknak azt a fényűzést, melyet rólunk feltételez. Mi azt hittük, elég lesz a szalámi meg a kenyér. Az én pupom alatt bizony semmi élelmiszer nincsen.

— Csak nem akarja velem elhittetni, Gentleman barátom — mosolygott Bazilius, — hogy gázsal fújta fel a pupját, vagy — hogy könnyebb legyen a járása — léggömböt dugott a ruhája alá? Ismerve az ön természetét, ezt a föltevést lehetetlennek tartom.

— De nem is cipelem a hátamon a gibraltári sziklát, hogy ráejtsem egy szerencsétlen ember társam tyukszemére. Majd megtudja a maga idején, mi van az én görbe hátam alatt.

A detektív közben szétosztotta az elemőziát. Mohón fogtak az evéshez, különösen az öreg Mantua, aki olimpiai ambróziaként isgyasztotta a ráeső szalámiadagot.

— Gentleman barátom — kérdezte hirtelen Bazilius, — nagyon szeretném tudni, hogyan sikerült kijátszaniok a földalatti város bejáratát őrző puposok éberségét? Tudom, hogy nagyon ravaszok. — Emlékszik még, hogy bolondját tett bennünket a Rolo-utcai iratok?

— Ez számomra is tanulság volt Bazilius barátom. Ezuttal azonban sokkal hatásosabb módszerhez folyamodtunk. Minden nagy vállalkozásnak megvan a maga gyöngye pontja, amelyet meg kell találni az embernek.

— S ha szabad tudnom, itt mi volt a gyöngye pont?

— A „gyöngye nem”, barátom — replikázott a felügyelő. — Minden sikert Gentleman barátunk szuggesztív erejű szemének köszönhetünk, amelyekkel képes megbabonázni a női nemet.

— Brávó! Gratulálok magának, Gentleman. Egy kis hódítás, mi? S ugyan ki lehet az a tündér, aki ez elvarázsolt hely kulcsait őrzi?

— Egy konyha tündére, aki beleborzolt a szép szemembe.

Bazilius gondolkozva vakargatta a fejét.

— Csak nem doktor Sabatino szobalánya?

— Eltalálta, kedves barátom! Veni, vidi, vici!

— Lehetetlen! — kiáltott fel Bazilius ekkora hitlenség hallatára. — Lehetetlen, hogy Róza...

Elhallgatott. Ez a csalódás elég volt neki arra, hogy megalkossa a szobalányok osztályához tartozó nők hűségéről való véleményét.

Gentleman nem állta meg kacsagás nélkül:

— Így hát Róza önnek is barát-nője volt?

— Nekem is, barátom — felelte Bazilius szomorúan. — Hej, nem lehet a női hűségben bizni soha! S én még azon gondolkodtam, minő ajándékkal köszönjem meg szolgálatait.

— Ezt még mindig megteheti, kedvesem! S most ígyunk egyet Róza egészségére!

Bazilius kíváncsian nézett körül, vajjon honnan szedik elő a bort?

— Ne aggódjék — szólott Gentleman. — Barátunk pupjában egész raktárra való van.

A detektív felügyelő, lötyögő pupja alól, két összecsuítható alumínium-poharat húzott elő.

— Hát a nektár! — kérte Bazilius. — Azt is hátán cipeli kiváló detektívünk?

— Azt már nem, kedves barátom; de itt van az én pupom, ez miatt megtalálhatja, amit keres.

S ledobva magáról fekete kámszáját, a hátra szíjazott kis hordóra mutatott.

— Úgy látszik, önök a föld középpontjáig tervezték kirándulásukat — mondta Bazilius, kiürítvén poharát.

— Nem, barátom, — válaszolta Martínez Sirio, — de az ilyen kiruccanásra, mint a miénk, jól el kellett látnunk magunkat. A mi hivatásunk nagy fáradsággal jár s elengedhetetlen, hogy legalább telegyomorral álljunk ki a viszontagságokat. Ez minden jó detektív alapelve. Az igaz, hogy Sherlock Holmes soha nem vitt magával semmit, de a mi időnkben bizony föl kell hagyni az ilyen romantizmussal, különben pórul járunk. Megvetjük a pipát, de annál jobban teletömjük a gyomrunkat; az emésztés kellemes stádiuma közben magyszerien működik az agy. Én legalább is így tapasztaltam.

És Baziliusnak el kellett ismerenie, hogy nincs még egy olyan detektív a világon, mint Martínez Sirio felügyelő. Akárcsak Don Quijote hű csatlósa: Sancho Panza ő is csak akkor volt képes nagy tettekre, ha teli volt a bendője.

Ez a furcsa ember megérdemelt egy felköszöntőt, így hát Bazilius gyorsan teletöltötte a poharakat.

A felügyelő megköszönte a bököt, poharát a koporsóban felvő halott szellemének egészségére emelte, akinek jelentését oly udvariatlanul figyelmen kívül hagyták.

E furcsa pohárköszöntő Baziliust arra indította, hogy megnézzze, mi van a koporsóban. Valóban holttest van-e a fekete láda mélyén vagy csak a puposok szertartásához szükséges eszközök rejlenek benne?

Eszébe jutott, hogy a ceremónia kezdetén a puposok főnöke őt darab pálcikát vett ki a koporsó-füdele alól s az ő két barátja akkor zavarták meg, midőn azokat szétosztani készült.

Megkopogtatta a fekete posztóval bevont falódelet, de az, ahelyett, hogy üresen kongott volna, tompán, s röviden adta vissza a hangot.

(Folyt. köv.)

A szombat esti jelmezes bál

Az idei tél egényesebb bált estélyére készült a nagyváradfiatalság. A Gyermekbarát Egyesület, amely minden évben anynyira emlékeztet szép estélyeit rendez, szombaton, 19-én tarti a meg a Kereskedelmi Csarnokban álarcos, jelmezes redou'ját. Ez az álarcos bál a téli évad legszenzációsabb mulatságának sugár veti előre.

Hogy milyen pomás, ötletes előkészületek történtek a bál rendezésén kívül is, arról a nagyváradfi női szabók tudnának beszélni, ha nem köteleznék őket hallgatásra a diszkréción. Kiben mindenki megláthat a szombaton este a szellemes jelmezek fölvonulását, a Karnevált.

MOZI

— Adolphe Menjou, a leg-elegánsabb és legérdekesebb amerikai filmszínész, kivülé még Ricardo Cortez, Rodolpho Valentino utódja játszik a főszerepet a Dorian-Filmszínházban ma színre kerülő „Hattyu” című filmben, a mely Molnár Ferenc nagyszerű szindarabja után készült. A kitűnő Dorian-Film „Sherlock Holmes” egyik kalandja előzi meg. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Rendes helyárok. Jön: Hans Heinz Ewers regénye a „Prágai diák”, a főszerepben Conrad Veidt, Eszterházy Ágnes és Werner Kraus.

Ugyman szinkör

Szerda: 100 liba egy sorban... Collen Morre a főszerepben. 14 felvonás.

Csütörtök: 100 liba egy sorban... Collen Morre a főszerepben. 14 felvonás.

Péntek: Pompeji utolsó napjai. Szombat: Pompeji utolsó napjai. Vasárnap délelőtt: Matiné. Elsülyedt világ.

Vasárnap: Pompeji utolsó napjai.

Tekintettel a valutánk javulására, női és férfi szövet-cikkék árait melyen leszállítottuk LEITNER MARTON Rt

EDELMANN HÉDI

női divalozalonja Rimanczy-utca 12.

„DAMA”

Legújabb modellek szerint készít elegáns estélyi és utcai ruhákat

**Eredeti angol lért kobászó-
vetyek Ungár és Gluck** cégnél, Sas-passage

Vételkötelezettség nélkül keresse fel LEITNER MARTON Rt. áruházát és tekintse meg legmegbízhatóbb gyártmányú vászon, chiffon, damast és fehérnemű-batist raktárunkat.

Bartók**Béla**a modern zene
európai reprezentánsa, zeneszerzőegyetlen
estelye**19-ikén**
szombati esteJegyek a Hetedes Hírlap-
irodában**Bazilides Mária**

1. hó 23-iki nagyszabású ária és daletélyét Haendel Hymnikus „Largo“-jával kezd, az est folyamán egy csapat klaszszikus s romantikus szerző dalát énekli, s a modernekkel zárja műsorát, sőt esetleges ráadászámaiban is értékes meglepetéseket tartogat a váradi publikum számára. Berlinben — jelenlegi lakhelyén — Bazilidesz nevét minden koncertlátogató jól ismeri, s egy lélegzetben emlegetik a Claire Dux-al Culp Juliával, meg Elena Gerhard s Ivogün Máriaival. Spree-Athen ezen legnépszerűbb koncerténekesnővel.

A művész zongorakísérlőjéül Guttman Miklóst választotta, kit Aradra s Marosvásárhelyre is magával visz. Erdélyi turnéja befejeztével Bazilidesz Mária szerződési kötelezettségei Angolországba s Skóciába szelítják.

Heyman szinkör

ma és holnap 5, 7 és 9 órákor

kettős műsor

I.

100 lba
egy sorban...

Főszereplő: COLLEN MOORE

II.

Az álom

Zola Emil regénye után

Jön

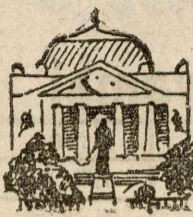
Jön

Pompeji
utolsó napjai

E. Faber, New-York

„Van Dyke“

ironja

világmarka!!Romániai vezérképiselet
és lerakás**SOMOGYI ÁKOS, ORADEA**
Aradulul 27.**Kifordított törzsű gyermekek, fiatal akrobaták, lángeví ember, céllövő bajnok, Uferini II. a nagyváradai Cirkuszhercegnő attrakciói**

Napokig hirdette a színház igazgató-sága, hogy a Cirkuszhercegnő cirkuszjele- neteihez megfelelő artistákat keres. Kálmán Imre slágeroperettjét nem utolsósorban a cirkuszprogram teszi hatásossá, felesleges tehát eltagadnunk, hogy Nagyváradon gondot okozott, hogy honnan kerítsenek a Cirkuszhercegnő előadásaira megfelelő számokat.

Meglepő volt, amikor a hirdetés megjelenése után szerény ruházatu fiatal emberek adták egymásnak a kilincset a jelentkezés óráiban. — Többnyire ismeretlen fiatalok, akik itt születtek vagy itt élnek hosszú évek óta és magányukban törhetetlen ambícióval meglepően kitűnő artistákat neveltek magukból.

Tegnap délután 6 órára voltak berendelve, hogy színpadi próbán mutassák be: mit tudnak? Végül is az igazgatói irodában csak bejegyezték őket, készpénznek számítva ígéretüket. A próbán a jelentkezők nagyobbik hányada megállta helyét. Amikor a színpadra belépünk

két fiatal párducra emlékeztető, feltűrt ingujju fiu produkálja magát. Egyik a másik nyakába ugrik s játszi könnyedséggel nyújtja ki magát kollegája kifeszült karjain.

Valódi cirkuszszámok ezek, frapánsak és néha szédületesek, a két fiatalembert nem tanította senki, úgy lesték el a cirkusz porondjáról.

— Mogyorósi István vágyok, a 86-ik gyalogezred katonája, jelenleg, — mondja az igen jó arcú, szőke fiatalember és kariat megzuzadnak az izmok, — foglalkozásomra borbély. Bélnél botorváltam a Vlahuta (Szent János) utcán. Ezekre senkisé nem tanított. Össze se tanultunk még. Csak néhány héttel ismerkedtünk össze a barátommal Gálsi Antallal.

Gálsi Antal meghajtja magát: — Nem szerepeltünk kérem nyilvánosan még, csak úgy magunk között. En cipész vagyok különben, de ezt talán nem kellene megírni. Legjobb volna ha angol nevet választanánk és így lépünk fel.

— Igen! Igen! szól közbe Grófi direktor, valami nagyszerűt, például „The two Williams“.

Erről azonban lebeszéljük Mogyorósi és Gálosit, Gróffal együtt.

Sokkal érdekesebb egy meginduló karrier lő etappját rinni a nagyváradai közönség elé, amely egész bizonyosan sokat fog tapsolni ennek a két rendkívül ügyes fiatalembernek.

A lángeví nem láthattuk, mert jelenleg vidéken eszi a lángot.

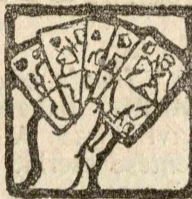

Ellenben egy titokzatos fiatalember, aki inkognitóban akar maradni, már ott van és rendelkezik a számához szükséges kellékekről.

Egő gyertyalángokat fog revolverlövéssekkel eloltani és rózsát lő egy kardélére tizenöt lépés távolságról.

— Van egy számom még, mondja, a közönség köréből valaki egy revolverből rám lő s a golyót a fogammal elkapom. Ezt szeretném megcsinálni.

Uferini II. búvészműtatványokat produkál. Kifordított törzsű gyermekek szalágnak ezután a színpadon. Az egyik a ke-

zén jár, a másik a fején veti át magát.

— Hogy hívják ezt az ugrást, kérdezi valaki? Salto-mortale.

— Messze jár, szól Gálsi, ez a brudersprung, aki bizonyára sok időt töltött a cirkusz emberei között néma rajongással, hogy odahaza utána próbálgassa a merész iveléseket.

Egy fiu a színpad közepére megy és az állára teszi az aszfalt Körbe járja így a színpadot. Aztán ugyan-ezt egy nehéz, hétágu létrával megismétli.

A primadonna zug. Csak minél kevesebb artistaszámot. Nem lehet egy óráig a színpadon, úgy hogy csak bámuljon és nézzen. A Cirkuszhercegnőben a siker orosz-lánrészt félti a primadonna.

(bl.)

Álomkórszerű tünetekkel lépett fel az influenza Belgrádban

— Az Estilap eredeti távirata —

Az utóbbi napokban az influenza Belgrádban nagymértékben terjedt. Csaknem minden házban egész sereg beteget ápolnak. Az influenzával kapcsolatban az álmok bizonyos fajtája lépett fel. A betegség tünetei heves fejfájás-

ban nyilvánulnak, második vagy harmadik napon pedig a beteg szinte halálos álomba merül, amelyből csak néhány pillanatra ébred fel olykor-olykor. Az orvosok azt hiszik, hogy ez az állapot körülbelül három hétig tart.

Félholtra gázolták a gazdát a saját lovai**Súlyos baleset a margittai országon**

Tegnap délben a Várad—margittai országon Ármus Bálint 29 éves kürtösi gazda a mezőről igyekezett hazafelé szekerén. A tizes paripák lassan poroszkáltak az országon. Közben egy autó jött szembe, amelynek szirénájától a lovak megvadultak és a könnyű szekeret magukkal rántva, száguldottak a néptelen uton. A község határában aztán az elszabadult lovak a szekeret gazdától együtt be-

lerántották a föltésről a mélységbe. Ármus Bálintot verbefagyva találták ott a falubeliek.

A komoly sérüléseket szenvedett gazdálkodót tegnap este vonaton hozták be Nagyváradra és a Biharmegyei kórházban azonnal műtétet hajtottak végre rajta. Ármus állapota még ma is rendkívül súlyos és gyógyulása hosszú hetekig eltarthat.

A leghiresebb magyar, osztrák, cseh és jugoszláv football-csapatok jönnek az idén Nagyváradra**A héten állítják össze a NAC—Törekvés kombinált**

Kissé tulhosszu el: pihenő után vasárnap újból frissen nekilendül az élet a váradi sportpályakon. A három hónapos kényszerpihenő alatt csak a klubok vezetőségei fejtettek ki tevékenységet és a jelekből ítélve olyan mozgalmasszezonra van az idén kiátás, amely mellett az összes előző évek valósággal eltörpülnek. Különösen a két vezető egyet: a NAC és a Törekvés készül gondolkodni gazdag és hatalmas programról, amelyet mint az elmúlt évben, közös fronton készülnék megvalósítani.

A két klub vezetősége már

hosszu hetek óta folytat közös megbeszéléseket és a tárgyalásokról kiszivárgó hírek szerint

a NAC—Törekvés kombinált csapat megalakulása szinte bizonyosra vehető.

Önmagától értendő ezeketán, hogy a legjobb váradi tizenegy, amely már tavaly is határokon túli sikereket ért el, most sem fog tétlen maradni. Az izgalmasabbnál-izgalmasabb nemzetközi meccseket, pompás városközi mérkőzések fogják követni és már jóelőre megjósolhatjuk, hogy a koratavasszal megrendezik a múlt őszről elmaradt

Constantin Mille halála

Hétlőn délután 6 órakor nyolc napi betegség után meghalt Bukarestben a modern román újságírásnak kétségtelenül legkiemelkedőbb egyénisége: Constantin Mille.

Mille nevét már évtizedekkel ezelőtt ismerte nemcsak Románia, de nyugodtan mondhatni az európai nagy sajtó organumok olvasóközönsége is. A magyarságnak s a magyar-ságon keresztül az Osztrák-Magyar Monarchiának ellensége volt Constantin Mille s ezt az ellenséges meggyőződését főleg a magyarság ellen sokszor kifejezésre juttatta a legkülönbözőbb európai lapokban elhelyezett cikkeivel. Azokból az időkben nem a legkellemebb emlékeink vannak Constantin Milléről.

Az európai dolgok ugynevezett új rendje azonban más érzelmekre hangolta Constantin Millét irántunk, magyarok iránt. 1919. óta nem mulasztott el egy alkalmat sem, hogy a magyar vagy más kisebbségeken esett sérelmek reparálását s a kisebbségi jogok százszázalékos érvényesítését ne követelje. Természetes, hogy intranzigens, emberi jogokat védő magatartása szembeállította őt a fiatalok türelmetlen seregével és ezért nem egyszer méltatlan bánálatmazást kellett elszenvednie.

Mille legutolsó impozáns megnyilatkozása, a magyarság iránt érzett szimpátiájának kifejezése képen 1925. decemberében történt a kisebbségi újságírók nagyváradi kongresszusán. Még élénken emlékeztünkben él az a forró ünneplés, amiben őt és rettenetesen öreg bajtársát: Costa-Forut részesítette a kongresszus közönsége.

Constantin Mille Jassiban született 1861. december 21-én, a középiskolát ott végezte, az egyetemet pedig külföldön, ahonnan 1884-ben tért vissza dr.-juris-diplomával. Előbb ügyvédi gyakorlatot folytatott és ügyvédi gyakorlata során találkozott az élet számtalan igazságtalanságával, ami aztán az újságírás felé hajította. Egyideig a „Romanul” című, azóta már megszűnt lapnál munkálkodott, majd többekkel társulva megalakította a „Drepturile Omului” (Az ember joga) című lapot. Ettől a laptól átlépett az „Adevărul”-hoz, amelyet 1895-ben meg is vásárolt. Ezt az akkor már igen népszerű, de kismértetű lapot ő emelte igazi modern európai színvonalra.

Később ő alapította a Dimineață-t és mindkét lap szinte mindvégig a mindenkor ellenzék harcait támogatta. 16 évvel ezelőtt megalapította az általános román sajtósövetséget, amelynek hosszú ideig elnöke volt. Volt képviselő is és előszeretettel foglalkozott az irodalommal. Írt több regényt, novellákat. Temetése ma délután lesz.

Hatszáz halottja van a jugoszláviai földrengésnek

Százmillió dináros anyagi kár

— Az Estilap eredeti távirata —

Belgrádból jelentik: A negy-napelotti földrengés óriási pusztítását még ma sem lehet áttekinteni teljes egészében. — Boszniában, Hercegovinában és Dalmáciában

több ezer ház elpusztult és a halottak száma körülbelül hatszáz.

Az anyagi kárt százmillió dinárra becsülik.

A belgrádi földrengésjelző-

állomás magyarázata szerint az Adriában kitört tengerrengés nyomást gyakorolt Hercegovinában három nagykiterjedésű földrengésre. A rengés a környék számos csuszamlási helyén volt a legerősebb.

Marcus rendőrprejektus könnyezve beszél legjobb barátjáról: Grozavescuról

Grozavescu tragédiájának híret az Estilap munkatársa közölte Marcus István rendőrprejektussal, a ki egyik legjobb barátja volt a világhírű művésznak. — A rendőrprejektus a gyászír haitatára a legnagyobb mértékben megdöbbent, halálcápatd lett, szemébe könnyek csillogtak és percekig nem tudott szöhoz jutni.

— Szegény Grozavescu — mondotta végre — engem igazi, szívélyes barátság fűzött nozzá. Romantikus és regényes szálakból szövödtek a baráti viszonyok ezek a megnyilatkozásai. A világháboruban egy szappór szinpad parancsnoka voltam az olasz fronton. Egyszerre egy sápadt képű, csillogó szemű, bátor tekintetű zászlós jelentkezett nálam. Grozavescu volt, akit hozzám oztottak be szolgálattelekre.

— Ragyogó egyéniség, finom kedély, igazi művészi lélek nyilatkozott még már akkor a fiatal zászlósban. Felejthetetlen emlékek azok a holdfényes, ragyogó nyári olasz éjszakák, amikor egyetlen örömrünk és szórakozásunk Grozavescu csodaszép éneke volt. Tiszta csengő, üde hangja sokszor elélejtette velünk a rideg valóságot s valósággal álomvilágba ringatott bennünket. Már akkor gondoltuk, hogy különös tehetség szunnyad a fiatal emberben, de a világsikeréről és erről a szörnyű, tragikus végről még sejtelmünk sem lehetett.

— A világháboru után 1918-ban Grozavescu a kolozsvári egyetem jogi fakultására iratkozott be. Nem nagyon vonzotta a jog, művészi hajlamai már ekkor ellentárlhatatlan erővel irányították a voltaképeni hivatása felé. A román opera 1920-ban Kolozsváron megnyílt. Ez sorsdöntő fordulat volt a művész életében. Eleinte csak mint műkedvelő az opera férfikórusába szerepelt. De csakhamar felfedezték. Crisan vállalta énektanítását és néhány hónap múlva szólószerepeket is kapott.

Most már egész országra szóló hírneve lett Grozavescunak. Mindenki a legszebb jövőt jósolta neki. Vidéki városokban és Bukarestben is szenzációs sikerű hangversenyeket adott.

— Később, 1923-ban konfliktus keletkezett közte és a kolozsvári opera igazgatósága között. A Bajazzó volt előadásra kitzúve. A művész nem kapta meg a kívánt elégtételt, felbontotta a szerződést. Ott hagyta Kolozsvárt és világhódító útjára indult.

— Az első állomás, a világ zenei életének fővárosa, Bécs volt.

Steiner Ferenc vette gondjaiba a művészt, akit azonnal szerződtek a Volksoperbe. Néhány hónap múlva már a Hofopernek legelőkelőbb tagja volt. Közben egymást követték a legszenzációsabb sikerű hangversenyek és vendégszereplések Berlin, Hamburg, Kopenhága visszhangzottak nevétől. — Amerikából egymásután kapta a legfényesebb szerződési ajánlatokat. Utban volt a legnagyobb művészi siker felé, amelyet csak énekes elérhet.

Grozavescu 1923-ban nősült. — Kövesdi Margitot vette el, aki az előkelő magyar családból származott. Apja igazgatója volt az osz-

trák-magyar bank egyik nagy, magyarországi fiókjának. Hároméves, csodaszép, intelligens gyermekük maradt.

— Szegény Grozavescu nekem a legjobb barátom volt. De nemcsak a barátomat siratom benne, hanem a világhírű művészt is, aki a román nemzeti géniust az egész világon diadalra juttatta. Valósággal nemzeti gyászt jelent Grozavescu halála, mert bizony nagyon kevés román művész van a külföldön, aki hazájának dicsőségét és diadalt szerez...

Négyszázötven utassal elsüllyedt egy hajó

Bukarestből jelentik:

A Fekete-tengeren hetek óta tartó vihar tegnap este ujlott erővel tört ki. A helyi forgalmu hajók riadtan menekültek a kikötőkbe, több kis hajó zátonyra futott.

Az „Ancora” személyszállító hajó, mely utban volt Törökország felé: az anatóliai partok előtt elsüllyedt.

Hivatalos közlés szerint 450 utas volt a hajón. A mentési munkálatok eredményéről eddig semmi hír.

A mai zürichi nyitás

BUHARESI 300.

BERLIN 12320— PARIS 204250
NEW-YORK 5198750 PRAGA 1540'50
LONDON 2522— B.PEST 90 90
B.C. 350 MILANO 2240—

* Pestalozzi-ünnepély Váradon. Holnap, 1927. február 17-én van a századik évfordulója a nagy Pestalozzi halálának. Az egész világon, minden iskolában megünneplik a nagy pedagógus emlékét. — Bota György, nagyváradi tankerületi főigazgató felhívja a váradi iskolaigazgatókat, hogy holnap, 17-én délután 6 órakor vegyenek részt az oktatató karral és a nagyobb növendékekkel együtt azon az előadáson (a városháza nagytermében), amelyet ő (Bota főigazgató) fog tartani.

— Vasárnap délután fél 3 órai keztől Miss Sherlock Holmes, fél 6 órai kezdettel a rendkívül hatásos Lengyel Zsidó kerül színre. Mindkét előadás mérsákeitt helyvárrakkal.

Bartók Béla

a modern zene európai reprezentánsa, zeneszerző

egyetlen estélye

19-ikén szombat este

Jegyek a Högédüs Hirlap-irodában

* Minden felnött baba készülfjön a filharmonikusok március elsőj bolond estjére.

Mindenféle kotta-ujdonságok, szakkönyvek, a legújabb szépirodalmi könyvek, divatlapok, gyermek, kézimunka és fehérnemű divatlapok állandóan nagy választékban a Högédüs Hirlap-irodában.

Bartók Béla

a modern zene
európai reprezentánsa,
zeneszerző

egyetlen
estélye

19-ikén
szombat este

Jegyek a Hegedüs Hírlap-
irodában

Román
Német
Francia
Angol

könyv-
ujdonságok

a Hegedüs
Hírlapiroda
kölcönkönyvtárban

Egy óra 40 lei

Füszérárak

déligyümölcsök, mindenféle kon-
zervek, ásványvizek mindig
trissen szolid árban kaphatók

Ládner Lajosnál

Str. Regele Ferdinand 24.
Pénzügyi palotával szemben
Naponta trissen pörkölt
kave 3134

Hajlított székek,

asztalok, asztalkák és min-
denféle hajlított butorok
továbbá

kerti humorok,

székek, asztalok, nyugágyak

eredeti gyári áron

kaphatók

Ferrocmerciala S. A.

Oradea, Piața Mihail Viteazul (N. gyűpiac) 11-a
Telefon 6-70 3398

Női szabók
figyelmebe!

Costumes Manteaux

tavaszi száma megérkezett
a Hegedüs Hírlapirodába.

Ára: 160. - lei.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig) 40 lei. Állástkeresőknek 50 % engedmény. »Cim a kiadóban« jezésére külön 10 lej fizetendő. Címek után érdeklődők jegyezék tel a hirdetés mellett álló k.s számot és kérdezősködésnél hivatkozzanak arra

LEVELEZÉS

ZOLTAN táncintézetbe állandó balett kurzus kezdődik Horváth Marietta balettmesternő vezetésével. Beiratkozás: Heyman udvar. 3418

HELYES. Hatkor ott leszek. — Böske. 795

FELNÖTTEKNEK, tanuló és továbbképző kurzusok kezdődnek. Beiratkozni Zoltán táncintézet, Heyman udvar. 3418

MA este H.

TELJES ellátással butorozott szobát keresek, idősebb izraelita nő részére. Ajánlatokat a Hegedüs hírlapirodába „Jól megfizetem” jelígyére kérek. 300

BOLDOGSAGOM! Szenvedésben, örömben érző szívvel osztanom. Vágyódás szárnyain repülök hozzád. Várjál rendes helyen. Milliő csók Liládtól. 794

CSINOSAK vagyunk és szerények, komolyak és kedvesek. Hamupipókéik sorsát éljük, izr, ur-emberek levelét kérjük. Nagykoruak ez évben leszünk, érdeklődéseket szívesen veszünk. Jelígyenk „Két lehetne szép zsidó lány” kiadóba. 796

LAKÁS

TOBB csinos egy ágyas butorozott szoba, központban azonnaltal fűtés, világítással együtt, havi 1500 leiert kiadó. Bővebbet „Metropol” szálloda portásánál. 438

KÉT esetleg 2-szobás, fürdőszobás lakást keresek. Balázs, Victoriei (Kolozsvári) utca 46. 791

BUTOROZOTT szoba különbejárattal, esetleg két személyre, — azonnal kiadó. Cim: Cuza Voda (Szacsavay) utca 68, az üzletben. 797

ADÁS-VÉTEL

KÉT garnitúra gőzcséplőgép sürgősen és olcsón eladó. Szalonia Str. Jókai 12. 793

Szakácskönyvek

elismeri legjobb receptekkel

Rézi néni: Szegedi kovva	361 lei	Biri néni: Legjobb szakácskönyve	120 lei
Kovács Feréz: Magyar konyha és házi cukrászat	301 lei	Nemeti Zsuzsána: Magyar szakácskönyv	94 lei
Kugler: Magyar és francia szakácskönyv és cukrászat	396 lei	Tudós Ilona: Szerény háztartások szakácskönyve	85 lei
Kngler: Nagy házi cu-rászat	361 lei	Tudós Anna: Egy erü házi cukrászat és gyümölcsbetőzés	65 lei
Komsa Anna: Nagy árad ki-próbált legjobb szakácskönyve	275 lei	Teréz néni: Alföldi magyar szakácskönyv és házi cukrászat	70 lei
Bónyi Elsa: Erdélyi szakácskönyve	180 lei	Kreokné: A legjobb házi cukrászat	40 lei
Tóth Imréné: Háztartási és szakácskönyv	172 lei		

Kapható a Hegedüs Hírlapirodában

FORD személyautó, kitűnő állapotban, teljesen üzemképes, eladó. Tinca (Tenke) Str. Reg. Ferdinand 33. 530

ALKALMAZÁS

HAZMESTERNEK ajánlok március elsejére 1 gyermekkel, özvegy asszony. Tripón Anna, Rétutca 24. 782

PERFECT szakácsnőt keresek azonnaltal, magános nőhöz. Cim: Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca 6. a házmasternél.

KERESEK március elsejére megbízható perfect szakácsnőt, — csakis elsősorúak jelentkezzenek Plesznél, Traian (Széchenyi) ter 1. szám. 799

INGATLAN

ELADÓ fél ház: Négy komplett modern háromszobás lakás, melyből egy azonnaltal átadható. Három souterrain lakás. Aurel Vlaicu (Vámház) utca 39. Bleyer. 720

ADÓMENTES új, azonnaltal beköltözhető 3 szobás komfortos ur magánház olasz központjában rendkívül olcsón eladó. Értekezhetni Szücs István építésznél, Delavrancea (Ritoók Zsigmond) utca 13. szám. 471

KÜLÖNFÉLÉK

SZEP filé-munkát vállalom otthonra. Címeket kérem a Hegedüs hírlapirodában leadni.

ELSŐRENDÜ angol és francia varrónő, ki Spitzer Bélánál évekig dolgozott, házakhoz ajánlközik, vidékre is megy. Cim: Réth Anna, Caragiale (Nyária) utca 8. 780

Hó- és sárcipők

javítását vállalom

Alexandrii (Teleki)-u. 25.

3164 **Rosentfeld**

Fest. Tiszta 2 nap alatt
Malinovcsán a Sas alatt
Mos. 2779 Vasal

Esőernyő

legolcsóbb a készítőnél
Rosenberg Testvérek
Nic. Iorga (Zöldia-u.) 8. — Behuzás, javítás gyorsan készül. 2457

Ablak- é melegágy üveg

legolcsóbban beszerezhető
FRENCEL

üvegezési vállalat, tábla-
és tükör-üveg raktárban
Str. Vlahuta Szt. János-utca) 44.
2932 Telefon 9 3.

Nagy alkalmi buiorvásár!

Háló- és ebédli butorok, szőnyegek, antik dolgok, hajlított butorok, képek mind-n elfogadható árban elrusítottak 3072

Hartstein Jenő

butor- és szőnyegüzlet
Cuza Voda (Szacsavay)-utca 17. szám

Perzsaszőnyegek

és legfinomabb külföldi tonalak szőnyegek készítéséhez

Imperial fonál fényes klgr 530 lei
Vastag 4 szálal fonál külf. 480 lei
Belföldi 1 szálal fonál jó 320 lei

Felvető fehér és szürke színben

Leszövik, rajzok, szövészek és onok legolcsóbb bevásárlási forrása.

Szőnyegek szakszerű javítása

3238 **Székelynél**

Pictor Grigorescu (Mészáros-utca 4.

Rellef, gobelin és kellmestést vállalok. Sablonpapír nagy választékban Str. Caragiale (Nyária)-u. 25. sz. alatt szemben a kapuval.

Claude Farrere

a tengerészélet, a utokzatos celi világ meseri kezü rajzolója
alábbi könyvet olvashatók a Hegedüs Hírlapiroda kölcönkönyvtárából

Akiket halálra ítéltek	2486
Aki ölt	267
Kis kokottok	1751
Opium-mámor	1754
Barányszivü Tamás	732
Csata	273
Dax kisasszony	1301
Igazság kulja	2166
Temelőör	1170
Uj emberek	1670
Örökélet háza	2498

Sonnenfeld Adolf-nyomda t. t.